

HUMANITAS

ORGAAN VAN DE STICHTING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

REDACTIE: P. C. FABER en J. BOETJE - Medewerkers: Mr L. A. Donker, Mr R. Friedman-v. d. Heide, Dr F. Grewel, F. R. de Geus, Dr G. Th. Kempe, D. Q. R. Mulock Houwer, H. Ploeg Jr, Dr A. Querido, Mr B. v. d. Waerden, e.a.
Adres Redactie en Administratie: Stadhouderskade 139, Amsterdam-Zuid. Telefoon 98665. Gemeente Giro S 602.

NOVEMBER:

Ledenwin-actie!

„Een uitstekend geslaagd congres!”, dat was de mening van allen, die op 2 en 3 Juli jl. onze besprekingen bijwoonden in de Internationale School voor Wijsbegeerte te Amersfoort.

Zij stemmen dan ook stellig in met wat vriend Vliegen over ons congres schreef in het Juli-nummer van ons orgaan. Hier willen en behoeven we dus niet in herhalingen te treden betreffende het besprokene op ons eerste congres. Het gedetailleerde verslag in ons Aug.-Sept.-nummer heeft bovendien nog in het licht gesteld over welke punten werd gediscussieerd. Er was één punt, waarover allen het volstrekt eens waren en hetwelk ook door de inleider Meijer de Vries enthousiast en gedocumenteerd naar voren werd gebracht: „Humanitas” moet gaan beschikken over de mogelijkheden en dus over de middelen, het maatschappelijk werk met kracht en op zo kort mogelijke termijn uit te bouwen!”

Over het verkrijgen van die middelen bestonden dan wel weer uiteenlopende meningen doch alle afgevaardigden bleken het er weer over eens, dat de **STEVIGSTE BASIS VOOR ONS WERK IS EEN ZO GROOT MOGELIJK LEDENTAL!**

De opvoering van ons ledental is de beste waarborg, dat de op ons congres uitgestippelde verlangens in vervulling kunnen gaan. Speciale acties, ze zijn nuttig en nodig. De hechtste grondslag is echter een **ZO GROOT MOGELIJK LEGER VAN TROUW CONTRIBUERENDE LEDEN**. Hierop moet in de komende maanden alle aandacht worden gericht. Daartoe roepen we de actieve medewerking in van al onze besturen, correspondenten en al onze leden voor een speciale ledenwin-actie. Het uitgangspunt is daarbij drieledig:

1. Elke begunstiger en medewerk(st)er worde onverwijld contribuerend lid van „Humanitas”.
2. Elk lid wint er minstens zelf één contribuerend lid bij.
3. Elke afdeling (elk correspondentieschap) bevordere in de naaste omgeving (of ter plaatse) de oprichting van een „Humanitas”-afdeling met contribuerende leden.

Wat 1 betreft, dit is in de eerste plaats een interne aangelegenheid van onze afdelingen, welke zij met kracht ter hand dienen te nemen.

*Maatschappelijk werk
voor en door 't hele volk
Hiervan zij een sterk
„Humanitas” de tolk.*

Voor 2 is nodig, dat onze leden actief meewerken en daarbij de beschikking krijgen over adressen, waar te verwachten is, dat leden kunnen worden gewonnen. Het is bijv. een feit, dat vele personen uit allerlei bevriende instanties ons werk in theorie goed gezind zijn, doch nog geen contribuerend lid zijn, en dus nog geen praktische steun aan ons werk verlenen. Deze personen en met hen vele anderen moeten door persoonlijk bezoek en contact gewonnen worden als contribuerend lid. Adressen verzamelen en persoonlijk bezoek aan deze adressen is de beste propaganda voor ledenwinst. Onze geïllustreerde propaganda-folder met aanmeldingsformulier kan hierbij goede diensten bewijzen door deze vooraf te bezorgen, als inleiding tot een gesprek, en enige tijd later terug te halen.

Voor 3: de oprichting van afdelingen (welke weer nieuwe leden opleveren), stelt het Centraal Bureau zich ook gaarne volledig ter beschikking.

Indien men in een plaats in de omgeving contactpersonen heeft gevonden, die medewerking willen verlenen, trede men met ons in overleg, omtrent het beleggen van een bijeenkomst ter plaatse. De op deze wijze te voeren actie ter versterking van ons ledental willen we doen plaatsvinden in de maand November. Door publicaties in bepaalde bladen, en, indien hiervoor medewerking wordt verkregen, door middel van de radio, zullen we uw plaatselijke activiteit ondersteunen.

Voor plaatselijk te beleggen propaganda-samenkomsten zullen wij gaarne voor een spreker zorgen, indien we tijdig de datum weten. Wij begrijpen, dat veel afhangt van plaatselijke factoren bij het uitvoeren van een propaganda-actie, maar nodig is: alle afdelingen en correspondentieschappen werken mee aan onze landelijke ledenwin-actie met het doel:

- elke begunstig(st)er en medewerk(st)er wordt lid;
- elk lid wint een nieuw lid;
- elke afdeling helpt minstens één nieuwe afdeling op te richten.

Wij voeren onze actie onder het motto:
Maatschappelijk werk voor en door 't hele volk,
hiervan zij een sterk „Humanitas” de tolk!

J. BOETJE

Gezinsverzorging

Een ministeriële circulaire

Gedateerd 29 Augustus 1949 is verschenen een nieuwe circulaire van het ministerie van Sociale Zaken (no 8234, afd. Sociale Bijstand) in zake de Gezinsverzorging.

In deze circulaire worden richtlijnen aangegeven voor een goed administratief beheer. Met instemming kon men kennis nemen van de punten I en II van deze circulaire.

In het laatste onderdeel der circulaire (punt III) wordt een beschouwing gegeven over de Rijkssubsidieregeling, die van zoveel betekenis is, dat we dit onderdeel hier afdrukken:

„De Rijkssubsidieregeling voor gezinsverzorging gaat er van uit, dat het kerkelijk en particulier initiatief zelf het grootste aandeel in de financiering der gezinsverzorging neemt, daarbij gesteund door belanghebbende derden (o.a. werkgevers). Resteert dan nog een geldelijk tekort, zo kan de Overheid tot bepaalde hoogte dit dekken door verlening van een subsidie.

De eigen middelen dienen derhalve zo hoog mogelijk te worden opgevoerd. Vele instellingen blijken in dit opzicht ten volle hun verantwoordelijkheid te beseffen. Het resultaat hiervan is, dat hun exploitatierekening een beeld geeft van gezonde kerkelijke, resp. particuliere belangstelling in hun arbeid.

Andere ervaringen, door mij opgedaan, wijzen op een nog onvoldoende begrip voor bovengenoemde grondslag der subsidieregeling. Daarom zie ik mij genoodzaakt, hierop in het bijzonder uw aandacht te vestigen.

Enkele consequenties moge ik in het bijzonder vermelden:

Het is noodzakelijk, dat de instellingen trachten van alle daarvoor in aanmerking komende kerkgenootschappen, enz. een jaarlijkse financiële bijdrage te verkrijgen, welke in evenredigheid staat tot het directe of indirecte belang, dat deze kerkgenootschappen enz. bij het werk der gezinsverzorging hebben.

Uit het voorgaande vloeit tevens voort, dat die instellingen voor gezinsverzorging, welke een onderdeel vormen van een lichaam, dat ook andere werkzaamheden op het gebied van sociale zorg verricht (bijv. gezinsverzorging, uitgaande van diaconieën, Groene-Kruisverenigingen, enz.) op hun begroting en exploitatierekening steeds een bijdrage uit eigen kas vermelden en niet afwachten, in hoeverre het Overheidssubsidie het tekort zal dekken. Over het algemeen moet ik hierbij als eis stellen, dat door deze instellingen er ernstig naar gestreefd wordt, deze bijdrage ten minste een kwart van de totale uitgaven te doen zijn.

Geen Rijkssubsidie zal voorts worden verstrekt, als niet een redelijke zekerheid wordt gegeven, dat de begroting sluitend is.

Bij de verlening van subsidie over het jaar 1949 zal door mij met bovenstaande richtlijnen ernstig rekening worden gehouden. Ik vertrouw dan ook, dat uw streven er bij voortduring op gericht zal zijn, uw financiering ermede in overeenstemming te brengen.

De minister van Sociale Zaken
Voor deze de secretaris-generaal
w.g. (mr dr A. A. van Rhijn)“

Deze circulaire heeft een zekere beroering gewekt. Waar zijn we nu precies aan toe, zo vragen de institu-

CONFERENTIE

OVER GEZINSVERZORGING

Zoals reeds aan onze besturen werd meegedeeld, wordt door „Humanitas” op Zaterdag 12 November as. een speciale conferentie belegd met afgevaardigden en genodigden over het vraagstuk der Gezinsverzorging. Aan de besturen werd bericht, dat deze bijeenkomst zou worden gehouden in gebouw „Het Anker” te Amsterdam. Gezien de grote belangstelling die reeds na de eerste berichten bleek, moest het bestuur besluiten naar een andere vergadergelegenheid om te zien. De conferentie zal thans gehouden worden in het gebouw van de Algem. Nederlandse Diamantbewerkersbond, Dr Henri Polaklaan 9, Amsterdam-C. Aanvang 11 uur, sluiting 17 uur

Aan onze afdelingsbesturen en uit te nodigen personen en instellingen zullen nadere berichten worden gezonden omtrent inleiders en onderwerpen.

ten voor de gezinsverzorging zich af. Is de circulaire van 22 Juni 1948, no. 4521, zo wordt gevraagd, nu niet meer van kracht?

We geloven niet, dat dit in de bedoeling ligt. Ware dit het geval, dan zou dit zijn meegedeeld. Begrijpen wij deze circulaire goed, dan is het de bedoeling, er nog eens uitdrukkelijk op te wijzen, dat er voor de particuliere verenigingen de taak ligt, om te zorgen, dat er uit eigen kring voldoende wordt bijgedragen. Echter, er rijst de vraag, of, in het algemeen gesproken, aan de voorwaarden in deze ministeriële circulaire gesteld, voldaan kan worden. We vestigen in het bijzonder de aandacht op de eis, die gesteld wordt — de instellingen moeten er ernstig naar streven, dat de bijdrage van de particuliere vereniging minstens een kwart van de totale uitgaven moet zijn.

Misschien zal een enkele instelling er in slagen, dit te bereiken. In het algemeen lijkt het ons echter onmogelijk, om aan deze eis te voldoen. Blijft deze eis gehandhaafd, dan staat voor ons vast, dat de verdere uitbouw van de gezinsverzorging een onmogelijkheid zal blijken te zijn.

Vele der gezinsverzorgingsinstanties verkeren nu reeds in heel moeilijke omstandigheden. Gezinsverzorging kan geen liefdadigheid zijn.

Voor het welzijn van het Nederlandse volk is de gezinsverzorging van de grootste betekenis. We kunnen niet aanvaarden een verlaging van de Overheidssubsidies, we moeten ijveren voor verhoging.

De medewerking van het particulier initiatief achten wij dringend gewenst, maar de Overheid heeft tot taak, deze medewerking mogelijk te maken.

Er is verontrusting in de kringen der instellingen voor de gezinsverzorging. Laten we hopen, dat een nieuwe ministeriële circulaire geruststelling zal brengen.

P. C. F.

„HUMANITAS“, AFD. HAARLEM RICHT RECLASSERINGSGROEP OP

Dinsdagavond 6 Sept. sprak de heer F. S. Noordhoff op een door de afdeling Haarlem van „Humanitas“ belegde vergadering van genodigden, over het vraagstuk der reclassering en over de waarde van een eigen groep.

Spreker begon met er op te wijzen, dat de hoofdbesturen van het Genootschap voor Reclassering en van „Humanitas“, in onderling overleg richtlijnen tot samenwerking hebben vastgesteld. Ook bij het Genootschap bestaat gebrek aan blijvende toezichthouders en het zou toe te juichen zijn, als „Humanitas“ meer speciaal voor buitenkerkelijke delinquenten deze zou kunnen leveren.

Toezichthouden, aldus spreker, is, hoe hoog men dit werk — en met recht — ook mag waarderen, toch niet zó moeilijk, dat zij, die het doen, allerlei zware diploma's moeten bezitten. Als men een warm hart heeft, met zijn medemenssen weet mee te leven, bereid is te helpen, dan is de voornaamste voorwaarde vervuld. Heel knappe, koude en onaandoenlijke naturen kunnen beter thuis blijven. Als toezichthouder moet men zich vooral niet verbeelden alle moeilijkheden alleen te kunnen oplossen. Neen, men ga liever te rade bij ervarenen, men zoek het contact met allerlei instanties, die gaarne medewerking verlenen, geen eigenwijsheid vooral. Belangrijk is, hoe de toezichthouder zich tegenover zijn pupil stelt. Hij moet van goede wil blijk geven, niet menen, dat de man of vrouw maar bij hem moet komen, het niet laten voorkomen alsof er „gunsten“ worden genoten. Toezichthouders van politieke delinquenten hebben vaak te maken met misverstandten bij het publiek, dat spoedig spreekt van „bevoorrechten“. Deze mensen moeten toch ook hun kans hebben om weer in de gewone samenleving te worden opgenomen.

Als wij te Haarlem, zo vervolgt spreker, een eigen groep of sectie vormen, krijgt deze een vertegenwoordiger in het bestuur van „Humanitas“. Deze komt dan

ONZE LOTERIJ

Hieronder publiceren we de trekkingslijst.

In ons volgend nummer zullen we het financiële resultaat kunnen mededelen, als ook de laatste afrekeningen binnen zijn.

1008, 1668, 1756, 2401, 2753, 2866, 3876, 4098, 4183, 4533, 7021, 7691, 7779, 7974, 8243, 8917, 8961, 10873, 12961, 14938, 15723, 15851, 15952, 16199, 17453, 18172, 19266, 20106, 20168, 20323, 20871, 21097, 22355, 22513, 24235, 25304, 26886, 26956, 27092, 29036, 30731, 31025, 31060, 31185, 31761, 32407, 32825, 33368, 33718, 33971, 34527, 34536, 35045, 35390, 35989, 36392, 36662, 38282, 38975, 39024, 40247, 41937, 44132, 44326, 46290, 46924, 48664, 49116, 49315, 50225, 51552, 51744, 53399, 53616, 56730, 57431, 57524, 57594, 57818, 57939, 58741, 59533, 59887, 59896, 59945, 60282, 61030, 61233, 61829, 61851, 62199, 63982, 64523, 64838, 65101, 65498, 66040, 66486, 66650, 67128, 67232, 67341, 67534, 68416, 68495, 68841, 72011, 72122, 72312, 72479, 73193, 73312, 73541, 74427, 74442, 74907, 77233, 77268, 77710, 77765, 78066, 79504, 79725, 80750, 81315, 81362, 82759, 84357, 84853, 85165, 87062, 87756, 88216, 90764, 91181, 91290, 92835, 92947, 95026, 95787, 95933, 96535, 97157, 97274, 98245, 98620, 98682, 98920, 99009, 99372.

De prijzen blijven één jaar ter beschikking van de winnaars.

Bovenstaande trekking vond plaats op 31 Augustus 1949 ten overstaan van Notaris E. Bennink Bolt te Amsterdam.

Loterij goedgekeurd bij beschikking d.d. 14 Augustus 1948, 2e Afd. A. Nr 1875, Min. van Justitie.

met allerlei maatschappelijke vraagstukken in aanraking, zoals kinderbescherming, gezinsmoeilijkheden enz., waarmee men als toezichthouder ook dikwijls te maken krijgt. Hij komt in contact met het hoofdbestuur op studieconferenties, waarvan men rijker terugkeert, waarvan de groep kan profiteren. De plaatselijke secties vormen een landelijke sectie, welke dan haar eigen studieconferenties kan beleggen en zo wordt de invloed ook bij het Genootschap sterker, kan men redelijkerwijs een eigen vertegenwoordiger in het plaatselijk bestuur daarvan verlangen, mits de groep talrijk genoeg is.

Vervolgens gaat spreker na wat de afdeling Haarlem van het Gootschap doet. Er zijn werkzaamheden, zoals het rapporteren bij voorwaardelijk veroordeelden, het celbezoek e.d., welke meer ervaren krachten vergen.

Spreker wijst er dan op, dat er nieuwe beginselen bij het gevangeniswezen zijn ingevoerd in de plaats van de Beginselwet van 1886. Op 19 October a.s. zal de heer Noordhoff hierover spreken onder de auspiciën van de Volksuniversiteit in het Frans Halsmuseum. Dit is een belangrijk onderwerp, want de moderne opvattingen bij het maatschappelijk werk in het algemeen en dus ook bij dit onderdeel er van, moeten steeds meer doordringen en allen, die hiermee te maken hebben, moeten een nauw contact met het gewone leven onderhouden.

Dan citeert spreker uit het boekje van de heer Ploeg: „Handleiding voor het Reclasseringswerk“, waarin vooral de nadruk wordt gelegd op de vertrouwelijke band, die tussen toezichthouder en veroordeelde moet groeien, o.m. door persoonlijke bezoeken, door beleidsvol optreden, waarbij een warm hart en een koel hoofd nodig zijn, waarbij de toezichthouder (patroon) aan zich zelf bepaalde zedelijke eisen heeft te stellen. Niet maatschappelijke welstand is hier criterium, want deze verspert vaak de weg naar het hart van de veroordeelde. Een ontspoorde werkmans kan het beste door een werkmans worden begrepen en omgekeerd, aldus de heer Ploeg.

Dan vermeldt spreker uitspraken van de heer Bierens de Haan, die o.m. zegt, dat opvoeden is: het doorgronden van iemands verlangens en gevoelens, van iemands gehele wezen, waardoor men de weg leert vinden naar diens vertrouwen.

Uit de radiorede van de heer Ploeg voor de Reclasseringsdag blijkt, dat een kleine 100.000 Nederlanders hulp behoeven. De geboden hulp is georganiseerd op de basis der verschillende levensbeschouwingen en de Vereniging voor Reclasseringsinstellingen is het overkoepelend orgaan. Spreker wijst er dan op, welk een offervaardigheid aan zorg en toewijding er nodig is om de nodige geestelijke en zedelijke hulp te brengen voor zulk een groot aantal, terwijl ook de offervaardigheid aan geld een belangrijke rol speelt bij het reclasseringswerk.

Komen wij nu tot het vormen van een groep, dan kunnen in dat verband ervaringen worden uitgewisseld, raad gevraagd, lezingen ter scholing worden gehouden, dan kan er leiding gegeven worden, welke nu vaak gemist wordt door hen, die met dit werk beginnen, dat daardoor nog zegenrijker kan zijn en nog meer bevrediging kan schenken, dan nu het geval is, besluit spreker.

Een vijftal aanwezigen gaf uiting aan de moeilijkheden, die zij nu bij hun arbeid vaak ondervinden en ook zij menen, dat een flinke groep of sectie uitkomst zal brengen.

Ten slotte wordt overgegaan tot het vormen van de sectie Reclassering van de afdeling Haarlem van „Humanitas“.

Het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming en de Zevende Afdeling

In het vorig nummer van ons orgaan vermeldde we in een artikel onder bovenstaande titel, dat het hoofd van de zevende afdeling van het Ministerie van Justitie, de heer Van Lindonck, zijn functie zou neerleggen en dat hij in deze functie zou worden opgevolgd door mr J. H. Schouten.

We zezen er toen op, dat de heer Schouten, althans volgens ons weten, geen vooraanstaande figuur was op het gebied van de kinderbescherming en dat we niet konden bevroeden, op welke gronden de heer Schouten was benoemd.

De heer Schouten heeft, zo schrijft hij ons, kennis genomen van dit artikel en naar aanleiding van dit artikel maakt hij enige opmerkingen. Aan het slot van zijn brief zegt de heer Schouten: „Ik geef u de bevoegdheid, om met deze brief te handelen, zoals u goedgevindt.”

Het komt mij voor, dat ik het meest juist handel door de opmerkingen van de heer Schouten ter kennis van onze lezers te brengen.

De heer Schouten schrijft:

„Heden kreeg ik ter inzage het Augustus-September-nummer (no 8 en 9—1949) van Humanitas. In het bijzonder werd ik getroffen door uw artikel „Het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming en de Zevende Afdeling”.

Het is natuurlijk geenszins mijn bedoeling, en het ligt m.i. ook in het geheel niet op mijn weg, mijn benoeming bij het ministerie van Justitie te verdedi-

gen. Ik voel mij echter gedrongen u mede te delen, dat het mij erg spijt, dat u hebt gemeend, mij op de door u gekozen wijze in uw kring te moeten introduceren; waarlijk niet om mij persoonlijk, maar omdat u daarmede naar mijn gevoelen de belangen der kinderbescherming geenszins hebt gediend.

U zult het met mij eens zijn, dat vertrouwen de beste basis is voor een goede samenwerking. En nu spijt het mij juist zo, dat u reeds bij voorbaat het vertrouwen van uw lezers in mij dreigt te schaden, hetgeen toch zeker niet uw bedoeling zal zijn geweest. Dit moest mij van het hart. Mijnerzijds verklaar ik, dat ook uw kring op mijn volle medewerking in het belang der kinderbescherming zal kunnen rekenen.”

De brief van de heer Schouten geeft ons aanleiding nog het volgende op te merken. Het artikel in ons vorig nummer schreef ik — de heer Schouten zal dat wel gevoeld hebben — omdat er bij mij aanwezig is een zekere bezorgdheid over de toekomstige ontwikkeling van onze kinderbescherming. Na de bevrijding leek het, of Nederland, niet alleen op het gebied van de kinderbescherming, de kracht zou kunnen opbrengen om nieuwe wegen in te slaan. De laatste tijd gaat bij ons het gevoel overheersen, dat Nederland niet in staat zal zijn, zijn taak en opgave voor deze tijd voldoende te begrijpen.

Het is om die reden, dat we een ernstige waarschuwing deden horen, niet, om de heer Schouten onaangenaam te zijn, maar om de kinderbescherming te dienen.

Een klein beetje statistiek

Er is een tijd geweest na de bevrijding, dat tucht-scholen en Rijks-opvoedingsgestichten niet functioneerden en dat er een zo grote achterstand in de opnemings was ontstaan, dat de toestand vrijwel hopeloos leek.

Hoe het er thans voor staat, leert ons de mededeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek van Augustus 1949, no. 3162, afd. Gerechdelijke statistiek.

Wat de tuchtscholen betreft, in 1946 bedroeg de beschikbare capaciteit 75, in 1948 was deze gestegen tot 143.

In 1946 was de achterstand in opnemings groot, in 1949 was deze geheel ingelopen.

Voor jongens zijn er twee tuchtscholen, en wel één in Nijmegen (capaciteit 83) en één in Breda (capaciteit 60).

In de eerste zes maanden van 1949 waren deze tuchtscholen zelfs onderbezet. Op de vijftiende van de maanden Januari tot en met Juni werden achtereenvolgens de navolgende aantallen jongens in deze beide tuchtscholen verpleegd.

Nijmegen:	47	46	42	42	38	38
Breda	37	31	39	47	52	46

U ziet, er is weer plaats!

Mededeling 3162 wijst er op, dat er in de laatste tijd weer meer civiel-rechdelijke (onder toezicht-gestelde) gevallen in de tuchtschool worden geplaatst. Op 15 Juni 1949 was het percentage civiel-rechdelijke gevallen in Breda 39 en in Nijmegen 40.

Ook voor meisjes-tuchtscholen (Montfoort (45 plaatsen) en Hollandse Rading (26 plaatsen) is er geen achterstand.

Het aantal strafrechdelijk veroordeelde gevallen in de meisjes-tuchtscholen is heel gering. Bijna altijd zijn het onder toezicht gestelde meisjes, die op verzoek van de Kinderrechter worden geplaatst.

De Rijks-opvoedingsgestichten vertonen niet het zelfde beeld als de tuchtscholen. Bijna alle plaatsen in de Rijks-gestichten voor Jongens te Amersfoort en te Doetinchem zijn bezet. Alleen in het kamp Overberg was nog ruimte.

Op 15 Juni 1949 werden in de Rijksinrichtingen voor Jongens verpleegd 440 jongens. Ook het Meisjes-gesticht te Zeist is bijna altijd geheel bezet.

Op 15 Juni 1949 werden daar verpleegd 71 meisjes, terwijl de capaciteit 72 bedraagt.

De achterstand van de jongens is bijna geheel ingelopen, voor de meisjes is nog enige achterstand in de opnemings.

Ten slotte geeft mededeling 3162 nog enige cijfers over het met ingang van 1 Januari 1949 in dienst gestelde Rijks-Observatiehuis, „Kamp Almere” te Huizen (N.-H.)

Op 1 Januari 1949 werden hier verpleegd 84 jongens, terwijl in het eerste half jaar 1949 werden opgenomen 59 jongens. Twintig van deze jongens kwamen uit een Huis van Bewaring. Het euvel van het plaatsen van minderjarigen in Huizen van Bewaring kon door de opnemings in dit kamp gelukkig worden bestreden.

Het zijn cijfers, die het Centraal Bureau voor de Statistiek geeft, maar wie iets weet van onze kinder-berechting, zal constateren, dat er, gelukkig, weer gewerkt kan worden. De tuchtscholen kunnen weer gebruikt worden. Of het zo erg gewenst is, dat ze gebruikt worden, is vers twee. Daarover zou nog heel wat gezegd kunnen worden, maar dat hoort niet thuis bij deze enkele greep uit de statistiek.

P. C. F.

Met de heer Schouten zijn we het volkomen eens, dat vertrouwen de beste basis is voor een goede samenwerking. De heer Schouten bedoelt waarschijnlijk te zeggen, vertrouwen in personen en in het bijzonder ook vertrouwen in de man, die thans benoemd werd.

Gaarne zijn we bereid, om te verklaren, dat we de heer Schouten met vertrouwen zullen tegemoettreden. Onze opmerking sloeg echter niet op de heer Schouten als mens. Het gaat voor ons om de gehele geest, om het totaal der opvattingen. Welnu, nogmaals, in dat opzicht zijn we niet gerust. Aan de Zevende Afdeling stellen we de eis, dat er van zal uitgaan stuwkracht en leiding. Wanneer de heer Schouten blijkt te zijn de man, die richting weet te geven aan onze Nederlandse kinderbescherming, we zullen er ons ten eerste over verheugen en we zullen niet nalaten, daarvan te getuigen. Elke benoeming verleent aan de benoemde een zeker crediet. Aan de nu-benoemde wordt een zeer groot crediet verleend.

In het belang der kinderbescherming hopen wij, dat dit crediet te recht werd verleend. De nieuwe functionaris zal op zijn post, die vrij eenzaam kan zijn, naar ons gevoel een vrij felle strijd hebben te voeren.

Gaarne hadden we op deze plaats gezien een man, die onze Nederlandse kinderbescherming uit eigen ervaring door en door kent, een man, die weet, welke problemen er liggen, een man van vooruitstrevende gezindheid en van daadkracht. Nu kan het zijn, en we hopen het vurig, dat de nieuw-benoemde een man is van vooruitstrevende gezindheid en van daadkracht.

Hij zal, we herhalen het, veel strijd moeten voeren. We hopen, dat het ons mogelijk zal zijn in die strijd naast hem te staan. Alleen en uitsluitend het belang der kinderbescherming zal bij de bepaling van onze houding ons richtsnoer zijn.

P. C. F.

De niet-kerkelijken

In een speciale uitgaaf heeft het Centraal Bureau voor de Statistiek de resultaten bekendgemaakt van de bevolkingstelling 1947 met betrekking tot de verhouding van de kerkelijke gezindten.

In percentages uitgedrukt, geeft deze statistiek het volgende beeld, in vergelijking met de toestand van 31 December 1930:

Rooms-katholieken stegen van 36,42 tot 38,50 pct; Ned. Hervormden daalden van 34,50 tot 31,03 pct; Ger. kerken daalden van 8,04 tot 7,01 pct; Ger. kerken art. 31 behaalden thans een percentage van 0,92 pct; Chr. Ger. kerk steeg van 0,63 tot 0,72 pct; Oud-Ger. gemeenten stegen van 0,14 tot 0,16 pct; Evang. Luthers gedaald van 0,99 tot 0,62 pct; Doopsgezinden gedaald van 0,78 tot 0,70 pct; Remonstranten gestegen van 0,38 tot 0,42 pct; Israëlieten gedaald van 1,41 tot 0,15 pct; Overige gestegen van 1,75 tot 1,81 pct; Geen kerkgenootschap gestegen van 14,43 tot 17,04 pct.

In de cijfers van de Israëlieten demonstreert zich de grote ramp, die het Joodse volk trof. In 1930 werden 111.917 Israëlieten geteld; op 31 Mei 1947 nog slechts 14.369. Deze enkele feiten spreken hun eigen taal. Het aantal niet-kerkelijken steeg van 1.144.578 op 1.641.296. In Amsterdam is 45 pct van de bevolking buiten-kerkelijk; in Rotterdam 31 pct; in Den Haag 27 pct en in Utrecht 18 pct.

34 pct van de Noordhollandse bevolking behoort tot de buiten-kerkelijken, Groningen heeft 27 pct buiten-kerkelijken, Friesland 23 pct en Zuid-Holland 21 pct.

Deze cijfers geven ons slechts aanleiding tot deze conclusie. Als we het cijfer der buiten-kerkelijken zien, als we dan ook nog het oog richten op de kleinere ker-

ken, de Evangelisch Luthersen, de Doopsgezinden, de Remonstranten, en als we voorts nog bedenken, dat vele vrijzinnigen uit de Ned. Hervormde kring zich in menig opzicht aangetrokken gevoelen tot het werk van „Humanitas”, dan beseffen we pas goed, welk een enorme taak er voor onze organisatie is weggelegd.

De cijfers zeggen: In het belang van het Nederlandse volk, leden van „Humanitas”, pakt aan, verstaat de taak, die u wordt gesteld, neemt deel aan de gezamenlijke arbeid en geeft uw kracht aan onze leden-winstactie!

P. C. F.

Studie-bijeenkomst

Nederl. Ver. voor Maatschappelijk

Werk op 16 November 1949

Het Tijdschrift voor Maatschappelijk Werk, nummer 15 bevat de volgende mededeling:

Het ligt in het voornemen van het Dagelijks Bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijk Werk om op 16 November van dit jaar voor leden, begunstigers en belangstellenden een studie-bijeenkomst te organiseren, waar aan de orde zal worden gesteld het vraagstuk: Hoe dient bij de arbeid van kerkelijke en particuliere instellingen voor maatschappelijk werk de verhouding te zijn tussen de vrijwillige (onbezoldigde) en de beroeps-maatschappelijke werkers?

Het Dagelijks Bestuur heeft de overtuiging, dat dit vraagstuk de belangstelling zal hebben van zeer velen, nu allerwege, zowel bij de kerkelijke als bij particuliere instellingen, naast de vrijwillige krachten steeds meer personen in het maatschappelijk werk een volledige en bezoldigde taak vinden.

Deze ontwikkeling, welke ongetwijfeld verheugend is omdat zij de in het maatschappelijk werk onmisbare deskundigheid en doelmatigheid in hoge mate bevordert, schept echter het gevaar van verslapping van de vrijwillige activiteit. Het vinden van de juiste verhouding tussen de taak van de geschoolde beroeps-krachten en van de vrijwillige krachten levert problemen op, welke de volle aandacht vragen van allen, die hetzij in bestuursfuncties hetzij in de praktijk van het werk met dit vraagstuk in aanraking komen.

Hierbij zal — hoewel het eigenlijke oogmerk der bijeenkomst is de verhoudingen te peilen binnen het kader van de arbeid der particuliere en kerkelijke instellingen — ook de vraag kunnen worden behandeld, welke de waarde en de mogelijkheid is van de inschakeling van vrijwilligers in het werk van de Gemeentelijke Diensten voor Sociale Zaken.

Het ligt in de bedoeling een tweetal deskundigen uit te nodigen voor deze bijeenkomst — welke, althans volgens het voorlopige plan, slechts een middag zal duren — om er korte inleidingen te houden.

Hoewel vanzelfsprekend de namen der inleiders alsmede plaats en tijd der bijeenkomst t.z.t. bekend zullen worden gemaakt, meent het Dagelijks Bestuur het bovenstaande reeds thans ter kennis te moeten brengen, opdat zoveel mogelijk personen in de gelegenheid zullen zijn de genoemde datum te reserveren.

Wat kosten onze kinderen?

Zo af en toe bereiken ons wel eens vragen over de verpleegprijzen van kinderen in onze opvoedingsinrichtingen. Wordt antwoord gegeven, dan is de reactie dikwijls in de geest van: Wat is dat vreselijk duur!

Zelfs voor mensen, van wie ondersteld zou kunnen worden, dat ze meer inzicht zouden hebben, is het veelal nodig om te motiveren, waarom de verpleging van kinderen in inrichtingen nu eenmaal duur moet zijn.

In het Katholiek Sociaal Tijdschrift van September 1949 — het Katholiek Tijdschrift is pas met zijn tweede jaargang begonnen — geeft mr M. A. Noël in zijn vervolgartikel „Scandinavië en het maatschappelijk werk”, enige cijfers over de kosten van de inrichtingsverpleging in Zweden.

„De tehuizen voor kinderen, die eigenlijk min of meer schuld zijn aan hun opsluiting en die te vergelijken zijn met onze tuchtschool — R.O.G., kinderen en moeilijke voogdijpupillen, kosten — zo deel mr Noël mede, ongeveer 15 à 20 kr per kind per dag (d.i. f 11,25 à f 15,—). De allerbeste tehuizen met een uitgebreide wetenschappelijke staf, kosten soms 48 kr. per kind per dag (f 36,—). Voor onze begrippen is dit tamelijk fenomenaal en deze uitgaven kunnen wij ons zeker niet permitteren.”

Wat kosten nu onze kinderen? In de pas verschenen Gids van Opvoedingsinrichtingen in Nederland — we vestigen afzonderlijk de aandacht op deze uitgave — worden al onze Nederlandse inrichtingen behandeld en wordt veelal tevens de verpleegprijs genoemd. Uit de aard der zaak worden in deze Gids geen mededelingen gedaan over de verpleegkosten in de Rijks-Opvoedingsgestichten en -tuchtscholen.

Wat de particuliere inrichtingen betreft, moeten we altijd rekening houden met de vraag, of het gaat om de verpleging van min of meer normale dan wel moeilijke kinderen. Voor de laatste groep bedraagt de vraagprijs thans ongeveer f 3,60 per dag.

„Valkenheide” te Maarsbergen (Protestants) vraagt voor vrije pupillen en pupillen van voogdijverenigingen f 4,—, voor andere gevallen f 3,60 per dag. Hierbij is de kleding inbegrepen.

„Zandbergen” te Amersfoort (algemeen) vraagt f 2,50 per dag, exclusief kosten voor kleding, extra-

onkosten voor bijzondere geneeskundige hulp, tandarts, heilgymnastiek, massage, zakgeld, reiskosten, enz.

De „Bergstichting” te Laren (Joods): f 5,50 per dag. Huize „de la Salle” (R.K.), inrichting voor achterlijke kinderen: f 4,10 per dag.

Voor de Observatiehuizen bedraagt de verpleegprijs in het algemeen eveneens f 3,60 per dag; voor inrichtingen met een uitgebreide wetenschappelijke staf ligt de prijs, begrijpelijk, hoger.

Zo vraagt het „Paedologische Instituut” te Amsterdam f 150,— tot f 200,— per maand en het „Paedologisch Instituut „St Joseph” te Nijmegen f 4.50 tot f 8,— per dag.

Deze prijzen geven niet altijd de werkelijke verpleegprijs aan. De particuliere inrichtingen hebben ook eigen inkomsten — contributies, giften, opbrengst van collecten, aandeel in de Postzegelactie, enz. — en derhalve zijn de werkelijke onkosten hoger dan de vraagprijs.

Voorts mag er nog wel de aandacht op gevestigd worden, dat de arbeidsvoorwaarden van het opvoedend personeel in de inrichtingen, alweer in het algemeen gesproken, niet bepaald gunstig zijn. De salarissen zijn nog altijd laag en werkdagen van twaalf uur zijn nog geen uitzondering. Worden deze voorwaarden verbeterd, dan zal derhalve de verpleegprijs nog moeten stijgen.

Het is ons niet mogelijk, de Nederlandse cijfers geheel te vergelijken met de door mr Noël gegeven Zweedse cijfers. Het algemeen welvaartspeil in Zweden ligt hoger dan in Nederland, maar vergelijking met de Nederlandse cijfers met de Zweedse, wettigt m.i. toch wel deze conclusie: Zweden durft voor zijn „zorgen”-kinderen wel heel grote bedragen ter beschikking te stellen!

In Nederland is die bereidheid er nog niet, al is er in dit opzicht gelukkig een zekere kentering te ontdekken. Verpleging in een inrichting is duur, dat geldt voor onze zieken, dat geldt ook voor onze moeilijke kinderen. Verpleging in inrichtingen is alleen dan verantwoord, als het niet anders kan. Of in dat opzicht de toestand gezond is, is een vraag, die we thans niet willen behandelen. Voor heden was het alleen onze bedoeling, om althans enig antwoord te geven op de vraag: „Wat kosten onze kinderen?” P. C. F.

Vechtoever

Het was op een mooie dag in onze vacantie, dat de voorzitter van de Stichting A.G.O. te Amsterdam mijn vrouw en mij bracht naar „Vechtoever”. Reeds lang geleden hadden we beloofd, daar eens een kijkje te zullen nemen, maar eerst moest de vacantie er zijn, al eer we in de gelegenheid waren, aan ons voornemen gevolg te geven.

We gingen dus naar „Vechtoever”. Wat „Vechtoever” is?

Een der instellingen van de Stichting A.G.O., Stichting Arbeidsinrichtingen voor Geestelijk Onvolwaardigen. Het was in juli 1922, dat de Vereniging voor Spraakgebrekkige en Achterlijke Kinderen, de heer De Boer, toen ambtenaar van de Nazorg voor de B.L.O.-kinderen, opdracht gaf, haar een rapport uit te brengen, om te komen tot de oprichting van een werkinrichting voor imbecielen, meer speciaal voor de oudleerlingen van het buitengewoon lager onderwijs.

Uit dit initiatief is de Vereniging A.G.O., die in 1924

haar werk aanving, geboren. Nu, na 25 jaar, heeft deze organisatie twee werkinrichtingen voor mannen en jongens. „Oosteroord en Westeroord”, één werkinrichting voor Vrouwen en Meisjes (is sedert 1942 voogdijvereniging voor zwakzinnige kinderen) en bezit dan nog het internaat „Vechtoever” te Maarssen. „Vechtoever” is een internaat voor debielen en licht-imbecielen, minder- en meerderjarigen. Er is plaats voor ongeveer 50 pupillen.

Het ligt er prachtig, dat „Vechtoever”. Het was een schitterende dag, toen wij er waren en de indruk, die we van het geheel kregen, was gunstig.

Een directrice, die op prijs wordt gesteld, een prettige geest en een tevreden bevolking.

De jongens en mannen, die er zijn, worden te werk gesteld in de binnendienst, in de tuin, in de boomgaard en worden geplaatst op nabijgelegen fabrieken. De tot dusver verkregen resultaten zijn gunstig.

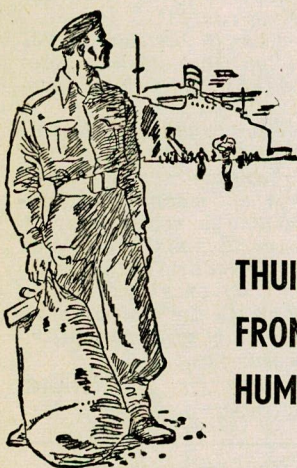
Voor het eerst dit jaar, stelde „Vechtoever” ruimte beschikbaar voor de vakantieonderbrenging van schoolgaande zwakzinnige kinderen uit Amsterdam. Bij ons bezoek was er een groep en het behoeft geen betoog,

dat deze kinderen genoten hebben van de prachtige omgeving buiten.

De stichting A.G.O. verricht uitstekende arbeid en we begrijpen, dat de voorzitter bijzondere belangstelling heeft voor „Vechtoever”.

Er wordt goed werk verricht op „Vechtoever”. Jammer, dat er een tekort is aan personeel. Een paar flinke leidsters zijn er nodig.

Wie belangstelling mocht hebben voor deze arbeid, deel wil hebben aan de kinderbeschermingsarbeid, de mogelijkheid wil benutten voor opleiding tot het diploma A Kinderbescherming — „Vechtoever” is erkend als inrichting, waar de praktische vorming kan geschieden — opgeleid te worden, richtte zich tot de directrice van „Vechtoever” te Maarssen (U.). P. C. F.

THUIS- FRONT HUMANITAS

Ons Sint-Nicolaasboekenpakket onderweg.

Als dit nummer van ons orgaan verschijnt, zijn de boeken aan de bij ons ingeschreven militairen naar Indonesië onderweg.

Wij zijn er van overtuigd dat, ook weer door de zending van dit pakket de ontvangers het gevoel zullen hebben dat er in Nederland aan hen wordt gedacht.

Dat wij met de zeer bescheiden middelen waarover we nog altijd beschikken dit hebben bereikt, is te danken aan de velen die ons één of meer boeken zonden en aan de activiteit van de meeste onzer afdelingen (helaas nog niet allemaal!)

We mogen hier wel speciaal Amsterdam noemen waar een actieve groep medewerkers zorg droeg voor de omvangrijke arbeid der verzending vanaf ons Centraal Bureau.

Uit de berichten die wij over de ontvangst der boeken op of omstreeks het „heerlijk avondje” zeker zullen ontvangen, hopen we er in ons orgaan weer een aantal te kunnen plaatsen.

Hier willen we allen die op enigerlei wijze aan onze inzameling meewerkten reeds hartelijk daarvoor danken. Een stukje menselijke verbondenheid krijgt ook nu weer praktische vorm en inhoud door middel van ons Sint Nicolaasboekenpakket.

Ook na deze speciale actie blijven we ons aanbevelen

houden voor zending van goede lectuur aan onze militairen.

Contact-avond afd. Amsterdam

De voorzitter van de afdeling Amsterdam van het Thuisfront Humanitas P. Simonis, kon op Woensdag-avond 28 September meer dan 600 familieleden welkom heten van in Indonesië verblijvende militairen, in de Grote Aula van het Indisch Instituut. Als „lotgenoot” kon hij daarbij wijzen op het belang en de noodzakelijkheid van contact tussen de verwanten en een Thuisfront organisatie.

Het programma dat geboden werd, bracht als het ware, ondanks de grote afstand, de gedachten van contact met de militairen overzee tot werkelijkheid. Enige prachtige smalfilms over Indonesië, land en volk werden vertoond en toegelicht door de maker van deze films, de amateur-cineast de heer Bulte van de filmclub „De Smalle Band”. Vooral zijn film „Padi” gaf een duidelijk en mooi beeld van Indonesië.

Het Kamerlid Evert Vermeer, landelijk voorzitter van Thuisfront Humanitas, hield een toespraak waarin hij op treffende wijze de problemen voor de militairen en de plicht van ons volk tegenover hen uiteenzette. Daarbij wees hij vooral op de vraagstukken rond de Demobilisatie. Vermeer sprak de hoop en de verwachting uit, dat door het welslagen van de Ronde-Tafelconferentie allen die reeds lang hun plicht in Indonesië vervullen zo spoedig als mogelijk is kunnen terugkeren. Als het zover is hebben Overheid en Volk te zamen een taak en voor het buitenkerkelijk volksdeel wil Thuisfront Humanitas deze taak verrichten. Wij achten het een onrecht, aldus Vermeer, en zullen niet rusten voor dit is verdwenen, dat buitenkerkelijke militairen niet een aparte geestelijke verzorging in het leger ontvangen. De keus die er thans is: „Naar de Kerk of Corvee verrichten” moet verdwijnen door het organiseren van speciale arbeid voor de niet kerkelijke militair. Door het versterken van onze organisatie en de krachtige steun van het volksdeel waarvoor wij werkzaam zijn zullen wij dit doel bereiken. Spreker wakte de aanwezigen op tot actieve medewerking aan het werk van Thuisfront Humanitas. Velen gaven zich daarvoor aan het slot van deze welgeslaagde Contact-avond op en een gehouden collecte bracht f 91,28 op.

AFDELINGSNIEUWS

De Afdeling Haarlem verkoos ook... de verenigingsvorm

Haarlem is er op 15 September jl. ook toe overgegaan de verenigingsvorm te aanvaarden. Onze Haarlemse contribuanten moeten goed tot zich laten doordringen, dat zij nu volle medezeggenschap hebben over de gang van zaken en dus: óók de volle medeverantwoordelijkheid voor die gang van zaken. Het bezoek op deze vergadering was — ook al regende het dan pijpestelen — niet zó, dat wij het wijzen op deze medeverantwoordelijkheid achterwege kunnen laten. Zij, die er waren, konden dadelijk van het nieuw verworven recht om zelf het Bestuur te kiezen, gebruik maken. Zij kozen dezelfde personen, die het afgetreden Bestuur vormden. Voorzitter bleef de heer F. S. Noordhoff, secretaris: de heer F. H. W. Vliegen, terwijl de heer M. J. Goedée Sr 1ste penningmeester werd in de plaats van de heer G. Brouwer, die om gezondheidsredenen een andere functie ambieerde.

Wat doen we nog voor de jongens in Indonesië?

Het is zes uur in de avond. Snel, bijna zonder overgang, maakt op de vele en uitgestrekte eilanden van Indonesië de dag plaats voor de nacht.

Op dat moment begint voor duizenden Hollandse jongens ver van huis, vaak op eenzame buitenposten, een avond waaraan dikwijls geen eind schijnt te komen.

Welk een zegen is dan voor velen van hen een goed boek, een interessant puzzleboek bijvoorbeeld.

Hoe vermag het oplossen van puzzles niet alleen hun gedachten te verzetten maar welk een genot geeft dat oplossen juist daar, waar kleine groepen mensen dat samen kunnen doen. — Wat is het leerszaam en hoe vaak worden dan begrippen ontmoet, die de één wel, de ander niet kent. — Er ontstaat nieuwe gesprekstof, als 't ware spelenderwijs wordt de kennis verrijkt en... misschien het allerbelangrijkste: Op een allerprettigste manier wordt een dodelijke verveling verdreven.

Maar verreweg de meesten van onze militairen in Indonesië beschikken niet over de middelen zich een werkelijk goed puzzleboek met werkelijk goede en interessante puzzles aan te schaffen.

Daarom: Bestelt U, die in Nederland is mogen blijven; U, die een zoon, echtgenoot, verloofde, broer of vriend in dat verre Indonesië heeft; U, die een onschatbare gezondheid geniet, dus U, ja U, voor één of meer militairen in Indonesië het

SPECIALE NUMMER VAN DE PRIJSVRAAG

U kunt dat op verschillende manieren doen:

- 1e U Geeft ons, tegelijk met Uw bestelling, naam en adres op van een militair in Indonesië en wij zorgen voor rechtstreekse verzending van dat Speciale Nummer per post.
- 2e U bestelt een exemplaar van dat Speciale PRIJSVRAAG-nummer „voor een militair in Indonesië (dus zonder een bepaalde naam en zonder een bepaald adres te noemen) en wij geven uw bestelling door aan

THUISFRONT „HUMANITAS”

dat voor doorzending naar Indonesië zorg draagt.

Wanneer U door bemiddeling van THUISFRONT „HUMANITAS” een of meer exemplaren van het Speciale PRIJSVRAAG-nummer ter beschikking van militairen in Indonesië wilt stellen, ontvangt U van THUISFRONT „HUMANITAS” bericht, dat Uw bestelling door ons aan hen is doorgegeven.

WILT U EEN GOEDE DAAD DOEN?

Bestel dan voor een militair in Indonesië een exemplaar van het

SPECIALE WINTERNUMMER VAN DE PRIJSVRAAG

Meer dan 50 verschillende en interessante puzzles.

De secretaris gaf daarna een korte terugblik op wat de Afdeling heeft gedaan; hij sprak over de stand van zaken nu en over de naaste toekomstplannen, waarbij het er vooral om zal gaan de secties op te bouwen en uit te bouwen, waarbij de vrijwillige medewerking van de leden voor het resultaat beslissend is.

Of deze historische stap een voor het maatschappelijk werk voor hen, die wij bereiken willen, goede stap is geweest, dat ligt thans in de handen der leden van onze Afdeling.

VI.

SPECIALE AANBIEDING

voor de afdelingen van
THUISFRONT „HUMANITAS”

Indien U voor de jongens, die door Uwe afdeling verzorgd worden, exemplaren van het

SPECIALE WINTERNUMMER VAN DE PRIJSVRAAG

ter beschikking wenst te stellen, kunnen wij U, bij bestelling van ten minste 10 ex., op de reeds gereduceerde prijs van f 2.10 nog een extra-korting geven van 5%; bij bestelling van ten minste 30 ex. een korting van 10% en bij ten minste 100 ex. een korting van 15%.

Wij bezorgen het door U bestelde aantal exemplaren regelrecht op Uw afdelingssecretariaat opdat U zelf voor doorzending naar Indonesië kunt zorgdragen.

Bovendien stellen wij ter beschikking van de afdelingen van THUISFRONT „HUMANITAS” bepaalde aantallen overgebleven exemplaren van onze gewone wekelijkse en maandelijks uitgaven. Gratis en voor zolang de voorraad strekt.

Bestel het door U gewenste aantal exemplaren van ons SPECIAAL WINTERNUMMER zo tijdig mogelijk. Betaling op onze girorekening No. 34.000, DE PRIJSVRAAG. De aflevering geschiedt in volgorde van binnengekomen bestellingen en begint 15 November as.

L. VAN MEERDERVOORT 220, DEN HAAG,
TEL. 399242.

Voor de goede oplossingen 5.000 PRIJZEN met een totale waarde van f 12.500.—.

Wij zorgen er voor, dat alle bestellingen in volgorde van binnenkomst worden uitgevoerd en dat zelfs de militair op de verst verwijderde buitenpost zijn exemplaar zodanig tijdig ontvangt, dat hij ongeveer 2 maanden tijd zal hebben om aan de oploswedstrijd deel te nemen.

2 Maanden, 60 dagen van welkome verstrooiing.

Een exemplaar van het Speciale Winternummer van de PRIJSVRAAG, uitgevoerd in meerkleurendruk en voorzien van fraaie kunstdrukomslog in vierkleurendruk, kost, mits besteld vóór 15 November 1949 f 2.95.

Op bestellingen bestemd voor militairen in Indonesië geven wij echter een reductie van 85 cent en bedraagt de prijs dus slechts f 2.10.

En, indien U zo'n exemplaar voor een militair in Indonesië bestelt, kunt U, indien U dat wenst, ook 1 exemplaar voor Uzelf bestellen en daarbij dezelfde reductie genieten. Ook voor Uzelf kost zo'n exemplaar dan dus slechts f 2.10.

(adv.)

ZWOLLE

Mede naar aanleiding van de inleiding van de heer Meyer de Vries op ons jl. gehouden congres hebben wij besloten in Zwolle te beginnen met een „adviesbureau” d.w.z. wij houden, iedere tweede Woensdag in de maand spreektuur in het gebouw van de „Zwolse Gemeenschap”.

Voorlopig zullen de bestuurders zitting houden. Wij hopen tevens op deze wijze meer bekendheid aan ons werk te geven.